

Božanski govor koji je Bhagavān Sri Sathya Sai Baba održao 7. travnja 2006. godine na dan Rāmina rođendana – *rāmanavami* u Kulwant Hallu Prasanthi Nilayama

DOŽIVITE SLATKOĆU RĀMINA IMENA

U našoj domovini Bhārati rodile su se mnoge plemenite duše koje su stekle ugled na svim kontinentima svijeta. Još u drevna vremena mnogi mudraci i vidioci posvetili su svoj život širenju Rāmina principa – *rāmatattva*. Ep *Rāmāyaṇa* pripada razdoblju *tretayuge*. Premda su prošle tisuće godina taj se ep još uvijek s poštovanjem čita u svakom selu i zaseoku.

Radite ono što govorite

I mladi i stari čak i danas s mnogo odanosti prizivaju Rāmino ime. Oni su zaboravili mnoga druga imena, ali ne i Rāmino. Bez obzira je li netko milijunaš ili siromah, u vrijeme teškoća svi traže utočište u Rāminu imenu. Teško je u Indiji pronaći nekoga tko ne kontemplira ili ne priziva Rāmino ime. Mnogi mudraci su u prošlosti činili pokoru te se zavjetovali na razne načine kako bi svijetom širili slavno Rāmino ime. Međutim, on nikad nikom nije rekao da priziva njegovo ime ili da kontemplira o njemu, već je zapravo govorio da su svi Božja utjelovljenja.

Najvažnija Rāmina pouka je bila da treba slijediti istinu - *satya*. Na temelju istine treba podržavati i širiti ispravnost – *dharma*. Ispravnost nije ograničena ni na koje određeno mjesto ili zemlju, već je ima posvuda. Ona je rođena iz istine. Zapravo, ispravnost ne može postojati bez istine. Što je ispravnost? Ono što održava život, to je ispravnost – *dharayati iti dharma*. Neki ljudi pogrešno ograničavaju ispravnost samo na hranjenje siromašnih ili na sličan čin milosrđa. Ispravnost treba poteći iz srca, a tada je treba provesti u djelo. Radite ono što govorite. To je čovjekova prvenstvena dužnost. Mora postojati savršeni sklad između riječi i djela. No čovjek govori jedno, a čini nešto posve suprotno od toga. To znači da ne radi ispravno. Pažljivo analizirajte i važite sve što je za ili protiv, prije nego bilo što kažete. Plemeniti su oni čije su misli, riječi i djela u savršenom skladu. Kažete da ste ljudsko biće. Ali imate pravo na taj naziv samo onda ako su vam misli, riječi i djela u skladu. Rāma je postigao taj sklad. No Rāvaṇine misli, riječi i djela bila su u neskladu jedna s drugom. Zli su oni kojima nedostaje taj sklad.

Njeguajte i razvijajte svoje urođene kvalitete. Prirodno je da katkad dođe do sukoba između istine i neistine, ispravnosti i neispravnosti. Rāma je vrlo savjesno slijedio istinu, dok je Rāvaṇa pribjegavao neistini. Ništa nije ispravnije nego pridržavati se istine. Uz istinu treba prijanjati i u najmanjim stvarima. Nikad nemojte tražiti utočište u neistini da izbjegnute tešku situaciju.

*Božja kreacija izvire iz istine i uranja u istinu.
Postoji li mjesto u kozmosu gdje istina ne postoji?
Dočarajte si tu čistu i neokaljanu istinu!*

Zapravo, istina je temelj svega stvorenoga. Sav bi se svijet srušio da se zbog bilo kojeg razloga ti temelji poremete. Koji je razlog današnjih čovjekovih nevolja i muka? Zaboravio je istinu. Suočava se s problemima i sramotom zato jer se prepušta nepravdi i nepoštenju. Ni u kojim uvjetima ne smijete pribjegavati neistini, već morate govoriti samo istinu. Riječ istina – *satya* je kratka riječ, ali sadrži nepromjenljivu vječnost – *sat*. Čovjek je izvrgnut promjenama i izopačenostima jer pokušava promijeniti tu nepromjenljivu istinu.

Dragi studenti, svi ste vi mladi. Budete li slijedili istinu već od mladih dana, sigurno ćete postati uzor svojoj zemlji. Što je istina? Božja riječ je istina. Stoga, kad sve što govorite i radite, činite zato da ugodite Bogu, sve postaje istina. Svaka misao i osjećaj koji izvire iz čovjeka odraz je njegove unutarnje istine. Nažalost, to se pretvara u nepoštenje neispravnim korištenjem jezika. Jezik je jedno od pet osjetila. Ta su osjetila uzrok promjena u nama i odgovorna su za grijeh ili zasluge koje

stječemo.

Pet elemenata – *pancabhūta* prožimaju cijeli univerzum, od Zemlje do neba. U univerzumu nema šestog elementa. Istih tih pet elemenata nalaze se u svakom ljudskom biću u suptilnom obliku. Spoznajte tu istinu i ponašajte se u skladu s njom. Njeguajte i razvijajte istinu – *satya*, ispravnost – *dharma*, mir – *sānti*, ljubav – *prema* i nenasilnost – *ahimsa*. Sve se to nalazi u vama. Istina je put, ispravnost ga slijedi, ljubav je iskustvo. Samo se tada može manifestirati nenasilnost. Nasilnost – *ahīṣa* nije ograničena samo na nanošenje štete ili vrijeđanje drugih. Nasilni ste također i onda kad radite suprotno od onoga što govorite. Nema većeg nenasilja nego koristiti jezik na sveti način.

Mir ne možete pronaći nigdje drugdje osim u sebi. Mnogo je raznih osobina prisutno u nama i o nama ovisi hoćemo li ih dobro iskoristiti. Možda ćete pitati zašto Bog ne promijeni vašu prirodu. Ne, Bog tu ne posreduje. On je tek svjedok svega. Njegova je dužnost samo da vam kaže što je dobro, a što zlo. I vaše vlastite misli i osjećaji kažu vam što je dobro a što nije. Kad pojedete krastavac, imate okus krastavca. Dakle, ono što je u vama, odrazit će se iz vas. Kakvogod zlo vidite u drugima, ono je samo odraz vaših vlastitih misli. Neki su neprestano uronjeni u svjetovne misli. Takvi ljudi nikad ne mogu biti sretni. Blaženstvo mogu postići samo oni čiji je um postojan i bez ikakvih misli. Neki sebe smatraju inteligentnima i zdušno istražuju svoje nagomilano znanje. Ta vrsta pedanterije sličij alergiji. Kad se takva alergija počne širiti, njihova se energija iscrpljuje. Nažalost, danas čovjek njeguje svoju alergiju, a ne energiju. Nemojte razmišljati je li za vas nešto dobro ili nije. Sve je dobro! Što god se dogodi, smatrajte to dobrim za vas. Budete li njegovali takav stav, sve će ispasti doista dobro za vas.

Utjelovljenja ljubavi, ljudsko tijelo je minijturni svijet. On se sastoji od pet elemenata – *pañcabhūta*, pet osjetila *pañcāndriyā* i pet životnih energija – *pañca prāṇa*. Oni su rođeni iz istine, održava ih istina i konačno se stapaju s istinom. Stoga treba ozbiljno slijediti istinu. Budući da ljudi uništavaju istinu, gube svoju čistoću. Glavni razlog nečistoće srca jest čovjekova sklonost da uništi istinu. Želite li zadržati čistoću i svetost srca, morate govoriti istinu. Ako ste vjenčani s istinom, sve što kažete bit će ispravno. Neki se ljudi žale: "Svami, premda slijedimo put istine, ipak nas brine neistina. Koji je razlog naše nevolje?"

Odgovoriti se može jednostavnim primjerom. Dok čista i kristalno jasna Ganga teče, rijeke i rječice koje je stvorila kiša utječu u njezin tok i pri tom je onečišćuju. Međutim, treba biti pažljiv i ne dopustiti nikakvim nečistoćama da uđu u čistu i nezagađenu istinu srca. Zbog slabosti naših osjetila ipak u naše srce ulaze razne nečistoće i zagađuju ga. Te su nečistoće šest čovjekovih unutarnjih neprijatelja – *ariśadvarga*. To su: želja – *kāma*, ljutnja – *krodha*, pohlepa – *lobha*, vezanost – *moha*, ponos – *mada* i ljubomora – *matsarya*. Čak i jedan atom nečistoće može zagaditi čistoću nektara.

Jednom je neki glazbenik komponirao ovakvu pjesmu:

*Ja sam svjestan da si ti poput Mjeseca na dalekom nebu.
Ipak te moj um pokušava zgrabiti.
Ne znam zašto...*

Gdje je Mjesec? On nije na udaljenom nebu. Naš um sâm je Mjesec. Mi ga ne možemo kontrolirati zbog onih šest nabrojanih neprijatelja koji nam stoje na putu. Zar nije istina da čak i blještavi sjaj punog Mjeseca nije vidljiv ako je zastrt oblacima? U trenutku kad se oblaci odmaknu, Mjesec je opet vidljiv. Slično tomu, i vi morate neprestano prizivati Božje ime – *nāmasmaraṇa* kako biste rastjerali oblake onih šest unutarnjih neprijatelja.

Slijedite ideale koje je Rāma dao kao primjer.

Danas slavimo Rāmin rođendan. Na taj sveti dan odlučite da ćete slijediti Rāmine pouke. Istina i ispravnost dvije su glavne njegove pouke. Nemojte smatrati da ste tek ljudsko biće. Vjerujte duboko u sebi da niste nitko drugi nego Rāma. Ljudi često kažu: "Samo Bog koji se nalazi u mom srcu – *ātmarāma* to zna!" Tako je sâm *ātman* utjelovljenje Gospoda Rāme. *Ātman* nema neki poseban oblik. Isti *ātman* koji prožima cijeli univerzum uzeo je lik i utjelovio se kao Rāma. Slično tomu,

ispravnost je uzela lik Lakšmaṇe koji je stalno slijedio Rāmu. Lakšmaṇa je Rāmu smatrao sāmim svojim životnim dahom. On mu je bio sve.

Ja sam ti predao sve svoje bogatstvo,
svoju obitelj, čak i svoju dušu.

Sada te molim da me spasiš.

Tražim utočište samo u tebi.

Za vrijeme progonstva Rāme, Sīte i Lakšmaṇe, jednom se Lakšmaṇa odvažio stupiti u jedan poseban dio šume. Uskoro su ga napale loše misli. Čim se vratio rekao je Rāmi: "O Rāma, zašto smo izvrgnuti svim tim nevoljama? Zašto ih mora podnositi nedužna majka Sītā? Hajdemo, vratimo se odmah u Ayodhyju!" Sītā se iznenadila zbog te nenadane promjene Lakšmaṇina ponašanja. Budući da je Rāma znao sve, smiješeci se pozvao je svoga mlađeg brata da sjedne pokraj njega. U tom času, Lakšmaṇa je shvatio svoju pogrešku. S velikim bolom pitao je: "Dragi brate, kako to da su te loše misli ušle u moj um? Nikad prije nije mi se to dogodilo." Rāma mu je tada objasnio: "Nisi ti kriv, dragi brate. Taj dio šume bilo je područje demona. Zato su sve te loše misli obuzele tvoj um." Kaže se – 'Reci mi s kim se družiš pa ću ti reći tko si'. Kakvo društvo, takve misli. Stoga se držite podalje od lošeg društva. Pridružite se radije društvu dobrih i plemenitih duša. Tada će vam se javiti dobre misli. Kakve su vam misli, takav će biti i njihov rezultat – *yad bhāvat tad bhavati*.

Dok je Kausalya ronila suze nakon Rāmina odlaska u šumu, Sumitra ju je pokušavala utješiti riječima: "Draga sestro, zašto plačeš? Zar zato što Rāma odlazi u šumu? Ne, ne, ti griješiš kad misliš da će on živjeti u šumi, i da ćemo mi u Ayodhyji uživati u kraljevskim udobnostima. Ayodhya je tamo gdje živi Rāma, sve ostalo je šuma. Trebamo živjeti staloženo, moramo ostati jednako staloženi u sreći i tuzi. Sreća i tuga slijede jedna drugu. One ne smiju djelovati na nas. Kad smo sretni ne smijemo se uzoholiti, niti u tuzi očajavati. Može li na ovom svijetu postojati ljudsko biće bez sreće i tuge? Rāma je svemoguć i sveznajuć. U šumi mu ne mogu nauditi ni divlje zvijeri ni demoni."

Kausalya je bila zabrinuta i zbog Site jer je ona pratila Rāmu u šumu. On ju je pokušao odvratiti od toga pa joj je rekao: "Sītā, šuma je puna trnovitoga grmlja i divljih životinja. U šumi ćeš se susretati s mnoštvom teškoća." Tada ga je ona uvjerala: "Rāma, ti si zaštitnik cijelog svijeta. Zar nećeš moći zaštititi vlastitu ženu od divljih životinja? Ti si svuda prisutan, sve možeš i znaš. Sigurna sam da me nijedna od onih životinja neće napasti kad si ti sa mnom. Ne bojim se toga." Rāma je bio vrlo sretan kad je čuo te Sītine riječi.

Kad je Rāvaṇa oteo Sītu, i Rāma i Lakšmana su se vrlo zabrinuli za nju. Kipeći od bijesa zbog podloga Rāvaṇina čina, Lakšmaṇa je stupio pred svoga starijeg brata i rekao: "Dragi brate, dopusti mi da pretvorim sve te zle demone u prah i pepeo." No Rāma mu je savjetovao da se strpi: "Lakšmaṇa, nije to potrebno učiniti. Demoni će uništiti sāmī sebe. Zapravo, postat će žrtvom vlastitih loših osobina." Kasnije je Rāvaṇu ubio Rāma i njegova vojska *vānara*. Rāma je tada objasnio svom bratu: "Tako se i ljudi ponašaju na poseban način i žanju posljedice svojih djela, što ovisi o njihovoj sudbini – *prārabdha* i njihovim osobinama. Ne smije nas to previše brinuti. Tako dugo dok je netko vezan za svjetovne predmete i misli na relaciji 'moje i tvoje', pogađat će ga tuga. Zato se prema svjetovnim stvarima treba odnositi sa stavom: "Te stvari nisu moje, sve su to Božja utjelovljenja."

Sve što čovjek radi treba raditi zato da ugodi Bogu. No ako njeguje ego i misli: "Ovo sam ja, ovo je moje.", sigurno će propasti. Vi kažete: "Ovo je moje i ono je moje." No što zapravo pripada vama? Tijelo, um, intelekt ili osjetila? Vi kažete: "Ovo je moje tijelo, ovo je moj um, moj intelekt." Ali ništa od toga vam doista ne pripada. Tijelo koje smatrate da vam pripada, za čas će vas napustiti, čak bez vašega znanja. I vaš um luta naokolo poput majmuna. Je li moguće obuzdati toga ludog majmuna? Nemojte reći: "Ja sam ovo ili ono." Radije recite: "Ja sam ja." To je vaša prava slika. Ispravan odgovor na pitanje tko ste vi, jest: "Ja sam ja."

Rāma nije nikomu prigovarao, nije nikom štetio. Tko će ga onda mrziti? Njegova dobra djela donijela su mu dobre rezultate. Slično se događa kad mi drugima činimo dobro – nije moguće da nas tada obuzme tuga i svladaju teškoće. No ako još uvijek mislimo da nas prate problemi, pogreška leži u nama. Bog nije odgovoran za naše tuge i probleme. Odgovorna je kolebljivost naših osjetila. Zato ih moramo kontrolirati. Ako u tome uspijemo, moći ćemo kontrolirati i sve ostalo. To je srž Rāmine pouke. *Rāmāyaṇa* nije samo priča o Rāmi, već je to priča o svakom ljudskom biću.

Slatkoća Rāmina imena nikad neće oslabiti.

Mi okrivljujemo Boga za naše probleme i teškoće. No Bog voli sve podjednako. On nikoga ne mrzi, već je uvijek radostan i nasmiješen. Nasmiješeno lice prirodan je izraz božanskog bića. Gdje postoji smiješak, ondje ne može biti mržnje. Ljude s takvim božanskim osobinama ne uzrujavaju nikakve okolnosti. Stoga se uvijek smješajte i budite veseli. Nikad nemojte navlačiti obraz osobe koja je popila ricinusovo ulje. Neki se studenti silno brinu zbog ispita. Oni bi željeli da se ispiti odgode ili odlože. No što ih prije položite i prođete, brže ćete prijeći u viši razred. Ne brinite se zbog žurbe.

*Dođite, o poklonici, dođite!
Uzmite slatkiš Rāmina imena.
Nije potrebno kupovati i jesti druge slatkiše
jer oni će naškoditi vašem zdravlju.*

Naši drevni mudraci pripremili su ovaj najslasniji slatkiš Rāmina imena miješajući srž *Veda* s mlijekom vedskih izjava, dodajući šećer nektara i *ghī* - maslac istine, otklanjajući tako prljavštinu neistine.

Pokvarit ćete zdravlje budete li jeli sve vrste slatkiša koji se prodaju na trgu. Ti su slatkiši možda i ukusni, ali su za vas štetni. Umjesto njih, naši veliki mudraci pripremili su slatkiš Rāmina imena. On ima čudesno djelovanje na vaš um. On se nikad ne može pokvariti niti postati pljesniv. Što više jedete taj slatkiš Rāmina imena, to ćete više radosti izvlačiti iz njega. On je slađi od šećera, ukusniji od vrhnja.

Božansko Rāmino ime puno je slatkoće i takvo će uvijek ostati. Na Zemlji je bilo mnogo božanskih utjelovljenja. Ali božansko Rāmino ime ostalo je vječno. Još od davnih dana njegovo je ime postalo mantra koja svima donosi oslobođenje – *tārakamantra*.¹ I djeca i odrasli, svi mogu doživjeti blaženstvo prizivajući Rāmino ime. Starosna dob nije nikakva zapreka da se doživi slatkoća Rāmina imena. U tom imenu postoji silna slatkoća. Nikad se ni na čas nemojte odreći takvoga slatkog, punog nektara i blaženog Rāmina imena. Nažalost, danas neki zapostavljaju prizivanje toga imena. No to je njihova nesreća.

Živite uzorno, budite primjer drugima.

Kad je Mahārana tražio od Mirebaī da napusti Kṛṣṇin hram, ona je bila puna tjeskobe te je pomislila: "Kako mogu ostaviti svoga dragoga Gospoda Kṛṣṇu i otići?" Ali njezina nepokolebljiva vjera u Kṛṣṇu razvila je u njoj čvrsto uvjerenje da će on poći s njom. Molila ga je: "O Gospode, nakon silna truda stekla sam dragocjeni biser Božjeg imena. Molim te, blagoslovi me kako ne bih izgubila taj neprocjenjiv biser." Neprestano prizivajući Kṛṣṇino ime, stigla je u Dvāraku. Međutim, naišla je na zatvorena vrata hrama. Ne mogavši više podnositi odvojenost od svoga dragoga Gospoda, udarila je glavom o vrata hrama. Kad gle! Vrata hrama su se otvorila, a pred njom se pojavio sâm Kṛṣṇa. Nakon što je vidjela svoga dragoga Gospoda, Mirabaī se stopila s njim.

Moramo proširiti svoje srce. No to se ne odnosi na fizičko srce jer kad je ono prošireno, potrebna mu je operacija. Širenje srca znači kvalitetu širokogrudnosti. Neki ljudi sjede ovdje proširivši se i zauzevši mnogo mjesta. Kad bi sjedili bliže jedni drugima, bilo bi mjesta za više poklonika. Pomozite jedni drugima, brinite se o drugima, dijelite sve s drugima.

¹ *tāraka* – onaj tko spašava, pomaže, oslobađa

Dragi studenti, počeli su ljetni praznici. Od sutra ćete početi odlaziti kućama da provedete svoje slobodno vrijeme sa svojim roditeljima. Budite sretni s njima! Razmišljajte o sretnim danima koje ste proveli ovdje naučivši mnogo svetih pouka. Usrećite i svoje roditelje. Ako ste vi sretni, i oni će biti sretni. Nikad ne dopustite da vaši roditelji budu nesretni zbog vašeg ponašanja. Roditelji zauzimaju važno mjesto u vašem životu i vaša je najvažnija dužnost usrećiti ih. Nije dovoljno ako se brinete samo za vlastitu udobnost i dobrobit. Prije svega, roditelje morate usrećiti. Život nije ograničen na hranu, piće, spavanje i smrt. Niste rođeni samo zato da jedete i lutate naokolo, uživajući u udobnostima. Rođeni ste zato da služite svoje roditelje i da ih usrećite. Budete li vi usrećili svoje roditelje sada, i vaša će djeca usrećiti vas u budućnosti. Živite uzorno i primjerno. Samo će tada vaš život biti plemenit, a odgoj i obrazovanje koje ste stekli u Sathya Sai obrazovnim ustanovama tek će tada dobiti svoj pravi značaj. Želim da svi vi steknete ugledno ime kao studenti ove velike institucije.

Bhagavān je Svoj govor završio *bhajanom* : Rāma, Rāma, Rāma, Sītā...